

UCHWAŁA NR/2026
RADY POWIATU SOKÓLSKIEGO

z dnia sierpnia 2026 r.

**w sprawie przyjęcia apelu do Prezesa Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej Donalda Tuska
dotyczącego konieczności wzmocnienia ochrony granicy polsko-białoruskiej przed
wykorzystywaniem balonów i bezzałogowych statków powietrznych do przemytu oraz innych
działań o potencjalnym charakterze hybrydowym**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 15 i 20 oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1684 z późn. zm.) i § 10 ust. 2 Statutu Powiatu Sokólskiego (t.j. Dz. U. Woj. Podl. z 2024 r., poz. 1751 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Rada Powiatu Sokólskiego przyjmuje apel do Prezesa Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej dotyczący konieczności wzmocnienia ochrony granicy polsko-białoruskiej przed wykorzystywaniem balonów i bezzałogowych statków powietrznych do przemytu oraz innych działań o potencjalnym charakterze hybrydowym, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uzasadnienie do uchwały zawarte jest w treści apelu i stanowi integralną część uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Sokólskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*Sporządził i Poinstrzykował
mgr. K. Maciejowski
Accept. K. Pawłowski*

DYREKTOR
Wydziału Zdrowia
i Spraw Publicznych
Paulina Parchanowicz

RADCA PRAWNY
Akna Kozłowska
BL-1588

Apel
do Prezesa Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej
dotyczący konieczności wzmocnienia ochrony granicy polsko-białoruskiej przed
wykorzystywaniem balonów i bezzałogowych statków powietrznych do przemytu oraz innych
działań o potencjalnym charakterze hybrydowym

Szanowny Panie Premierze, Szanowni Członkowie Rady Ministrów,

Rada Powiatu Sokólskiego, mając na uwadze szczególne położenie powiatu sokólskiego bezpośrednio przy granicy Rzeczypospolitej Polskiej z Republiką Białorusi oraz wynikające z tego zagrożenia dla bezpieczeństwa mieszkańców, zwraca się do Prezesa Rady Ministrów o podjęcie pilnych i zdecydowanych działań w celu zwiększenia zdolności państwa do wykrywania, monitorowania i przeciwdziałania wykorzystywaniu przestrzeni powietrznej do nielegalnego przekraczania granicy oraz przerzutu kontrabandy i innych ładunków.

W ostatnim czasie obserwowane są przypadki wykorzystywania balonów oraz bezzałogowych statków powietrznych (dronów) do transportowania nielegalnych towarów z terytorium Republiki Białorusi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zjawisko to w sposób bezpośredni dotyczy terenów województwa podlaskiego, w tym powiatu sokólskiego i stanowi coraz poważniejsze wyzwanie dla systemu ochrony wschodniej granicy państwa.

Rada Powiatu Sokólskiego wyraża głębokie zaniepokojenie powtarzalnością oraz ewolucją metod wykorzystywanych do przemytu przez granicę. Wykorzystywanie przestrzeni powietrznej pozwala na omijanie części tradycyjnych zabezpieczeń granicznych, a jednocześnie utrudnia szybkie ustalenie miejsca, z którego następuje przerzut, oraz osób odpowiedzialnych za odbiór nielegalnych przesyłek.

Szczególnym problemem jest wykorzystywanie balonów do przerzutu kontrabandy. Balony, wykorzystując warunki atmosferyczne i przemieszczając się na znacznych odległościach, mogą przekraczać granicę państwową bez bezpośredniego udziału człowieka po polskiej stronie. Ich wykorzystanie do transportu nielegalnych towarów pokazuje, że grupy przestępcze są gotowe wykorzystywać niestandardowe i relatywnie tanie środki techniczne do omijania tradycyjnych metod kontroli granicy. Zjawisko to ma szczególne znaczenie dla powiatu sokólskiego, którego znaczna część obszaru znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie granicy państwowej. W przypadku niekontrolowanego opadnięcia balonu miejsce lądowania może znajdować się w lesie, na terenie zabudowanym, w pobliżu dróg, infrastruktury technicznej lub innych obiektów istotnych dla bezpieczeństwa mieszkańców.

Równolegle należy zwrócić uwagę na wykorzystywanie dronów do przerzutu nielegalnych towarów przez granicę. W tym przypadku zagrożenie jest szczególnie istotne ze względu na możliwość sterowania urządzeniem, precyzyjnego wyboru trasy i miejsca zrzutu ładunku oraz szybkiego powrotu

w kierunku granicy. Drony mogą być wykorzystywane zarówno do transportu kontrabandy, jak również do rozpoznania terenu, obserwacji działania służb oraz sprawdzania skuteczności systemów zabezpieczenia granicy.

W ocenie Rady Powiatu Sokólskiego nie można wykluczyć, że informacje zdobywane podczas prowadzenia tego rodzaju działalności mogą być wykorzystywane do rozpoznawania słabych punktów systemu ochrony granicy. Szczególne znaczenie ma możliwość wykorzystania dronów do obserwacji infrastruktury granicznej, dróg dojazdowych, rozmieszczenia patroli oraz reakcji służb na pojawienie się bezałogowego statku powietrznego. Rada Powiatu Sokólskiego podkreśla, że powtarzalne wykorzystywanie balonów i dronów do przekraczania granicy oraz przerzutu ładunków należy analizować nie tylko w kategoriach przestępczości transgranicznej, lecz również pod kątem możliwości wykorzystania tego rodzaju działań w operacjach hybrydowych.

Rada Powiatu nie przesądza, że za organizacją poszczególnych przypadków przemytu stoją bezpośrednio służby Republiki Białorusi. Jednakże skala, powtarzalność oraz rozwój wykorzystywanych metod uzasadniają – w ocenie Rady – pilne ustalenie, czy proceder ten nie jest wspierany, inspirowany lub wykorzystywany przez podmioty powiązane z obcymi służbami. Nie można bowiem wykluczyć sytuacji, w której działalność grup przestępczych jest wykorzystywana jako narzędzie do testowania zdolności reagowania polskich służb, rozpoznawania procedur ochrony granicy czy identyfikowania jej słabych punktów. Tego rodzaju działania mogą mieć charakter poniżej progu otwartego konfliktu, a ich celem może być stopniowe zwiększanie presji na państwo, angażowanie jego służb i zasobów oraz wywoływanie poczucia zagrożenia wśród mieszkańców terenów przygranicznych.

Rada Powiatu Sokólskiego zwraca także uwagę na to, że obecne wykorzystanie balonów i dronów do przemytu należy traktować również jako ostrzeżenie przed możliwością wykorzystania tych technologii do transportu innych, potencjalnie niebezpiecznych ładunków.

Techniczna możliwość przerzutu towaru przez granicę drogą powietrzną może w przyszłości zostać wykorzystana do transportu:

- 1) substancji niebezpiecznych;
- 2) materiałów łatwopalnych;
- 3) urządzeń elektronicznych;
- 4) środków umożliwiających prowadzenie rozpoznania;
- 5) elementów wykorzystywanych do działań sabotażowych;
- 6) innych przedmiotów, których dostarczenie na terytorium Polski mogłoby stworzyć zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa lub ludności.

Dlatego obecnego problemu nie należy sprowadzać wyłącznie do przemytu papierosów czy innych towarów akcyzowych. Sposób działania jest równie istotny jak rodzaj przewożonego ładunku.

W związku z powyższym Rada Powiatu Sokólskiego zwraca się do Prezesa Rady Ministrów o podjęcie działań zmierzających do stworzenia zintegrowanego i odpornego systemu monitorowania przestrzeni powietrznej nad wschodnią granicą, umożliwiającego wykrywanie zarówno dronów, jak i balonów.

W szczególności Rada Powiatu Sokólskiego wnosi o:

- 1) zwiększenie zdolności Straży Granicznej i innych właściwych służb do wykrywania małych obiektów powietrznych, w tym dronów i balonów;
- 2) rozbudowę systemów monitorowania i identyfikacji obiektów powietrznych w rejonie granicy polsko-białoruskiej;
- 3) zapewnienie możliwości ciągłego śledzenia wykrytych obiektów oraz ustalania ich kierunku przemieszczania;
- 4) opracowanie i wdrożenie jednolitych procedur reagowania na wykrycie obiektu powietrznego przemieszczającego się z kierunku terytorium Białorusi;
- 5) zwiększenie możliwości szybkiego dotarcia służb do miejsc lądowania balonów i miejsc zrzutu ładunków przez drony;
- 6) wykorzystanie nowoczesnych systemów bezzałogowych do prowadzenia rozpoznania, w szczególności w miejscach trudno dostępnych i na obszarach leśnych;
- 7) wzmocnienie współpracy Straży Granicznej, Policji, Krajowej Administracji Skarbowej, Sił Zbrojnych RP oraz innych służb i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa;
- 8) prowadzenie centralnej analizy wszystkich przypadków wykorzystania balonów i dronów do przemytu, obejmującej trasy przelotów, miejsca zrzutu lub lądowania, sposób działania oraz powiązania osób zaangażowanych w proceder;
- 9) przeprowadzenie analizy kontrwywiadowczej ujawnionych przypadków, w celu ustalenia, czy mogą one mieć związek z działalnością obcych służb;
- 10) objęcie powiatu sokólskiego szczególnym monitoringiem, z uwagi na jego bezpośrednie położenie przy granicy państwowej;
- 11) zapewnienie samorządom przygranicznym odpowiedniego przepływu informacji o zagrożeniach, w zakresie nieobjętym informacjami niejawnymi.

